

Petr Bezruč

Slezské písně

vydalo nakladatelství Čs. spisovatel v roce 1974
nákladem 18.000 výtisků

Bezručovo dílo je nevelké rozsahem, ale bohaté svým obsahem. Nejvýznamnější je básnická sbírka Slezské písně, která vyšla v roce 1903. Básně vznikly během poměrně krátké doby. Poštovní úředník Vladimír Vašek je posílal pod pseudonymem Petr Bezruč redaktorovi Janu Herbenovi do časopisu Čas. Od té doby vyšly již v mnoha a mnoha vydáních a staly se jednou z nejrozšířenějších básnických knih u nás.

Sbírka obsahuje básně s národnostní (Bernard Žár, 70.000, Kantor Halfar, Markýz Géro), sociální (Maryčka Magdónova, Ostrava, Kovkop, Jedna melodie) a vlasteneckou (Dvě dědiny, Oni a my) tématikou, a také básně s autobiografickými prvky (Jen jedenkrát, Kdo na moje místo, Já).

Nejpůsobivější jsou sociální balady. Bezruč se stal pokračovatelem sociální balady Nerudovy a Hálkovy. Jeho náměty jsou konkrétní. Například u balady Maryčka Magdónova. Osud titulní hrdinky se stal obrazem osudu všeho slezského lidu.

Slezské písně podaly otřesný obraz útisku slezského lidu v 90. letech minulého století. Lidé byli nejen sužováni bídou, ale i poněmčováním a popoľšťováním. Svými básněmi chtěl Bezruč vyburcovat všechny síly k záchraně slezského lidu.

Tématice Bezručových básní odpovídají také básnické prostředky. Bezruč používá kontrasty: Ty a já, Ony a my, otázek: Jak je ti, Maryčko Magdónova?, výrazných přívlastků: šílený rebel, napilý zpěvák. Bezruč také vnesl do české poezie dosud nezvyklý pathos.

Slezské písně představují vrchol české poezie po Nerudovi. Je to poezie jasná a velmi srozumitelná všem. Na ni navázal Jiří Wolker. Bezručovy verše byly také zhudebněny Leošem Janáčkem.